

Reykjavík 19. mars 2018

Efni: Umsögn um drög að stefnumarkandi landsáætlun um uppbyggingu innvið til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum

Samtök ferðapjónustunnar (samtökin) hafa kynnt sér drög að stefnumarkandi landsáætlun um uppbyggingu innviða til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum (Landsáætlun) og fagna því að þetta mikilvæga mál skuli komið í farveg. Telja samtökin þetta jákvætt skref og að Landsáætlunin eigi eftir að þróast og verða mikilvægt stýritæki við varðveislu náttúru landsins og menningarsögulegra minja á sama tíma og tryggð er nýting auðlindarinnar til atvinnusköpunar og upplifunar, jafnt fyrir gesti sem og heimamenn.

Samtökin eru almennt sátt við þá hugmyndafræði og áherslur sem fram koma í tillögunni, en vilja leggja áherslu á að unnið verði að samræmingu og samhæfingu við aðrar áætlanir og verkefni sem í unnið er að á sama tíma. Má t.a.m. nefna að Landsáætlun og samgönguáætlun þurfa að vera samræmd m.t.t. heildarmyndar. Þá má nefna að meðal verkefna Vegagerðarinnar eru reiðleiðir en þær eru einnig verkefni Landsáætlunar. Tryggja þarf að verkefni tengd hjólaleiðum, gönguleiðum svo ekki sé talað um áningastöðum við þjóveginn séu á einum stað, t.a.m. innan Vegagerðar þar sem umsjón og framkvæmdir væru allar vistaðir innan samgönguáætlunar.

Einnig þarf að hafa í huga tengingar við aðrar opinberar áætlanir og stefnur, t.a.m. um vernd náttúru og menningarminja, byggðastefnu. Samtökin vilja benda á að verið er að vinna áfangastaðaáætlanir (DMP), á vettvangi Stjórnstöðvar ferðamála, sem verður mikilvægur grunnur að þeim verkefnum sem Landsáætlunin mun beita sér að og ættu þær því að tengjast beint saman.

Samtökin taka undir og hvetja til að sem fyrst verði farið í að móta skilvirkar leiðir til stýringar á aðgengi ferðamanna um viðkvæm svæði með hliðsjón af ákvæðum um almannarétt. Stýringar eru ekki síður mikilvægar með tilliti til öryggis- og gæðamála. Með aukinni vetraferðamennsku hafa komið upp nýjar áskoranir sem takast þarf á við, ekki síst hvað varðar öryggismálin, bæði með tilliti til forvarna og lokanna. Mikilvægt er að ná góðu og víðtæku samstarfi milli aðila til að árangur náist og stýringin stuðli að sjálfbærni. Nú þegar eru til upplýsingar sem byggja má á, en efla þarf frekari rannsóknir og þekkingu sem byggja undir þær ákvarðanir sem taka þarf.

Samtökin vilja sérstaklega fagna því að í drögunum er gert ráð fyrir að stuðlað verði að aukinni fagþekkingu á sviði hágæða innviðauppbyggingar og tryggt verði að aðgengi að slíkri þekkingu verði tryggt eftir því sem þörf er á. Hönnun, yfirbragð og efnisval þarf að fara saman við upplifun, notagildi og endingu.

Rekstur svæða og viðhald er ekki síður mikilvægt. Mikilvægt er að hluti af því skipulagi sem verður komið á, varðandi umsjón staða, leiða og svæða, sé skýr stefna um rekstur, viðhald og fjármögnun. Víða þar sem innviðir hafa verið byggðir upp hefur sárlega skort á að þeim sé haldið við, þessari þróun verður að breyta.

Ferðleiðir fá ekki mikla athygli í þessari fyrstu áætlun og er það að vissu leiti skiljanlegt en samtökin vilja samt benda á að ferðaleiðir er mjög mikilvægur hluti ferðamennsku um landið. Vænta samtökin þess að frekar verði unnið með þær í komandi vinnu við Landsáætlun.

Ljóst er að á mörgum ferðamannastöðum og svæðum er hlutverk umsjónaraðila óskilgreint, Samtökin lýsa ánægu með að til standi að taka á þessu með skipulegum hætti. Margar ríkisstofnanir koma að málum ásamt sveitarfélögum, landeigendum, frjálsum félögum o.fl. Stofnun þjóðgarðsstofnunar ætti að stórum hluta að geta einfaldað slíka vinnu.

Samtökin áskilja sér rétt til frekari athugasemda á síðari stigum.

Virðingarfyllt
f.h. Samtaka ferðaþjónustunnar

Helga Árnadóttir